

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05SFOP001-2.009-0118-C01/22.01.2019 г. „Повишаване на гражданското участие в
процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг
на политиките в сферата на конкурентоспособността и иновациите“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

МЕХАНИЗМИ И ИНСТРУМЕНТАРИУМ ЗА ЕФЕКТИВНО УЧАСТИЕ НА ГРАЖДАНИТЕ И БИЗНЕСА ПРИ ФОРМУЛИРАНЕТО, ИЗПЪЛНЕНИЕТО, МОНИТОРИНГА И ОЦЕНКАТА НА ПОЛИТИКИТЕ И РЕШЕНИЯТА НА АДМИНИСТРАЦИЯТА В СФЕРАТА НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА И ИНОВАЦИИТЕ

SOS Фондация
предприемачи

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05SFOP001-2.009-0118-C01/22.01.2019 г. „Повишаване на гражданското участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките в сферата на конкурентоспособността и иновациите“

I. НЕИНСТИТУЦИОНАЛИЗИРАНИ

1. Проучване на мнението на обществеността - Граждани се питат за техните възгледи и нагласи, като същото време се насърчават да отстояват своите интереси и да се включат в подобряването на съответния аспект на живота.

Подходящ за:

- проучване на интересите и нуждите на хората в определен регион и/или по отношение на определен аспект на живота, вкл. публичното управление;
- насърчаване на гражданското участие по собствено убеждение.

Продължителност: от няколко седмици до няколко месеца.

Последователност на дейностите:

- Обучени интервюиращи анкетираат жителите на определен район / представители на целевата група.
- Резултатите от проучването се оценяват.
- Формират се групи за действие /групи по интереси (за защита на общи интереси).

Брой участници: за големи групи участници .

Вид участници: заинтересовани граждани.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05SFOP001-2.009-0118-C01/22.01.2019 г. „Повишаване на гражданското участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките в сферата на конкурентоспособността и иновациите“

2. Граждански панел - Начин за информиране на заинтересованите и/или засегнатите страни за даден проект/план и за публично обсъждане на различните аспекти на проекта.

Подходящ за информиране на обществеността за проект или план на ниво общност, като целта е да се съберат гледни точки и предложения от обикновените граждани.

Продължителност: от един ден до една седмица.

Последователност на дейностите:

- Информация за проекта/плана се представя пред обществеността.
- Провежда се дискусия (възможно и чрез работа в малки групи).

Брой участници: за големи групи участници.

Вид участници: заинтересовани граждани, лобисти, представители на групи защитаващи общи интереси, политици, държавна администрация, експерти.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05SFOP001-2.009-0118-C01/22.01.2019 г. „Повишаване на гражданското участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките в сферата на конкурентоспособността и иновациите“

3. Интернет форум - Онлайн платформи за дискусии, които дават възможност на гражданите и заинтересовани страни удобен начин на изразяване мнения и обсъждане на конкретни въпроси с други граждани и участници.

Подходящ за:

- като допълнителен канал за информация и комуникация с гражданите и заинтересованите страни, без ограничения по време или място;
- даване на публичност на общественото мнение за конкретен въпрос или проект;
- когато се влиза в комуникация с участници, които вероятно ще искат да отговорят в подходящ за тях момент;
- при стремеж да се обхванат неофициалния дебат между гражданите и заинтересованите страни с голям интерес към темата за консултациите, без да е необходимо те да се срещат лично;
- когато се търси обратна връзка бързо и лесно;
- когато подходящ е по-неформалният подход;
- когато предметната област на консултациите не изисква особено пояснение или познания.

Продължителност: от един ден до няколко месеца.

Последователност на дейностите:

- Създава се интернет форум по конкретен проблем.
- Интернет потребителите въвеждат своите мнения онлайн, като могат да коментират и мненията на другите участници.

Брой участници: за големи групи участници.

Вид участници: заинтересовани граждани с достъп до интернет.

4. „Уики“ (Wiki) - Форма на диалог в интернет относно проект на документ, като се използва софтуер, чрез който потребителите имат възможност да редактират и коментират документа онлайн.

Подходящ за:

- когато стремежът е да се насърчи съвместната работа със заинтересованите страни по сравнително бърз и неформален начин, без да се налага участниците да се срещат лично;
- когато се влиза в комуникация с участници, които вероятно ще искат да отговорят в подходящ за тях момент;
- когато се търси обратна връзка бързо и лесно;
- когато предметната област на консултациите не изисква особено пояснение или познания.

Продължителност: от един ден до няколко месеца.

Последователност на дейностите:

- Участниците се регистрират, за да могат да участват.
- Няколко участници могат да променят едновременно документа.
- Софтуерът проследява промените в документа, като записва на уеб страницата колко пъти е променен документът и от кого.

Брой на участниците: за големи групи участници

Вид на участниците: заинтересовани граждани с достъп до интернет.

5. Фокус групи - Модерирани разговори в малка група заинтересовани страни, с цел дълбочинно (качествено) изследване на определен проблем.

Подходящ за:

- при търсене на мненията на конкретна група заинтересовани страни;
- при стремеж да се ангажират за участие заинтересовани страни, които е малко вероятно да отговорят на писмена консултация;
- когато заинтересованите страни ще имат полза от възможността да се срещнат и да се свържат в мрежа.

Продължителност: от един ден до една седмица.

Последователност на дейностите:

- Фокус-групите могат да бъдат реализирани като еднократни събития или да бъдат свиквани периодично.
- Понякога могат да се провеждат идентични фокус-групи с различни заинтересовани страни, с цел да се получат и сравнят мненията на различните групи.

Брой на участниците: за около 15 души

Вид на участниците: специално подбрани участници, представляващи всички заинтересовани страни (избрани граждани, експерти, политици, служители в администрацията).

6. Неформални разговори - Публичен орган се обръща директно към заинтересованите страни, за да се запознае с техните виждания по темата или плановете за граждански консултации.

Подходящи за:

- при стремеж да се създаде или поддържа трайна връзка с организация или личност;
- като подход за ранна предварителна консултация, който да помогне за идентифициране на ключови проблеми и за получаване на ранна, неофициална обратна информация относно плановете за провеждане на обществени консултации;
- при желание за получаване на мнение или привличане на участие на ключова заинтересована страна.

Продължителност: от един ден до една седмица.

Последователност на дейностите:

- Идентифициране на ключовите заинтересовани страни и поканване на техните представители за обсъждане на конкретни въпроси, представляващи интерес за публичния орган.
- Предварително съгласуване на целта и обхвата на разговорите, както и подготвителни материали за срещата, ако е необходимо.
- Обсъжданията се провеждат по неофициален начин с оглед заинтересованите страни да изразят свободно своето мнение по въпроса.
- Понякога се провеждат отделни срещи с различни заинтересовани страни, с цел да се получат и сравнят на мненията на различните групи.

Брой на участниците: за около 15 души.

Вид на участниците: избрани участници, представляващи ограничен брой ключови заинтересовани страни, политици, служители в администрацията.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05SFOP001-2.009-0118-C01/22.01.2019 г. „Повишаване на гражданското участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките в сферата на конкурентоспособността и иновациите“

7. Конференция за постигане на консенсус - Групи със смесен състав, включващи подбрани представители на заинтересованите страни работят съвместно за решаването на политически или социално противоречив въпрос в пряк диалог с експерти.

Подходящ за:

- справяне с остри, наболели проблеми, при което заинтересовани не-експерти се подкрепят от експерти при търсене на приемливо за всички решение на проблема;
- публично заявяване на общественото мнение по конкретен въпрос.

Последователност на дейностите:

- Подбират се приблизително от 10 до 30 заинтересовани лица, като са участие се привличат и независими експерти в съответната област.
- Избраните участници се запознават с въпроса, който ще бъде обсъждан (чрез информационни материали, като публични изявления, аналитични доклади, медийни публикации, и пр.).
- Провежда се три-дневна конференция, като участващите експерти разглеждат и обсъждат темата от всички гледни точки, участниците разпитват експертите и обсъждат задълбочено проблема, преди да се състави писмен доклад, в който подробно се описва постигнатият консенсус (гледните точки и препоръките).
- Докладът се представя на лицата, вземащи решения (политиците).

Брой на участниците: от 15 до 30 души.

Вид на участниците: избрани граждани и заинтересовани страни, независими експерти, служители в администрацията.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05SFOP001-2.009-0118-C01/22.01.2019 г. „Повишаване на гражданското участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките в сферата на конкурентоспособността и иновациите“

8. Медиация (посредничество за решаване на конфликт) - Доброволен структуриран процес, в който участващите в определен конфликт страни съвместно търсят трайното му решение, подкрепяни от професионални медиатори (посредници).

Подходящ за:

- в случай на латентен или реален конфликт, свързан със специфични проблеми;
- да помогне страните (участниците) в определен конфликт, при условие, че те искат да разрешат конфликта по взаимно съгласие.

Продължителност: от един ден до няколко месеца.

Последователност на дейностите:

- Инициране на процеса: убеждаване всички страни в конфликта, че медиацията е била полезна, търсене на подходящи медиатори.
- Подготовка: анализ на конфликта в затворени сесии с участието на страните, определяне точно кой ще вземе участие, съставяне на работно споразумение, уточняващо процедура, цел, съдържание и пр. на процеса на медиация.
- Провеждане: демонстриране на различаващите се интереси и нужди, събиране на липсваща информация, формулиране на различни решения и достигане до общо решение.
- Окончателно споразумение: подготовка и подписване на писмено споразумение за постигнатите резултатите и как те да се приложат на практика.

Брой на участниците: от 15 души до големи групи участници.

Вид на участниците: представители на страните по конфликта, експерти и независими медиатори.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05SFOP001-2.009-0118-C01/22.01.2019 г. „Повишаване на гражданското участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките в сферата на конкурентоспособността и иновациите“

9. Открита конференция – Обсъжда се доминиращ въпрос или тема, без предварително определени говорители или подготвени групи по проучване на проблема. Участниците сами спонтанно решават кой по кои теми и за колко време иска да работи.

Подходящ за:

- в случаите, когато голям брой участници трябва да се справят със сложни въпроси;
- като начин за стартиране на проект, който трябва да започне чрез събиране на идеи от голям брой хора.

Продължителност: от един ден до една седмица.

Последователност на дейностите:

- Основната тема се представя, като се събират и обобщават по-интересните въпроси, които тя повдига.
- Повдигнатите въпроси се решават в малки групи с постоянно променящ се състав; обсъжданията във всяка група се протоколират.
- Всички протоколи впоследствие се публикуват.

Брой на участниците: за големи групи участници.

Вид на участниците: засегнати граждани, лобисти, представители на групи с общи интереси, политици, служители на администрацията.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05SFOP001-2.009-0118-C01/22.01.2019 г. „Повишаване на гражданското участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките в сферата на конкурентоспособността и иновациите“

10. Гражданско жури - Неорганизиран, избран на случаен принцип граждани извършват „гражданска оценка“ по конкретен въпрос, въз основа на техните собствени опит и знания. В специализирани области те получават помощ от независими експерти.

Подходящ за:

- планиране на задачи на местно и регионално ниво, за подготовка на обобщени концепции;
- когато е важно колкото е възможно повече сегменти на населението да са балансирано представени при обсъждането на определен проблем;
- когато са необходими едновременно житейски опит и специализирани експертни познания.

Продължителност: от един ден до една седмица.

Последователност на дейностите:

- Около 25 граждани се избират на случаен принцип, като се освобождават от рутинните си задължения (чрез съответно възнаграждение се компенсира загубата на доход за времето на провеждане на журито, организират се грижи за децата на тези от тях, които са родители, и пр.).
- Всички участващи се информират подробно за проекта, предмет на гражданската оценка; те имат възможности за разговори със заинтересовани страни, специалисти, властите и т.н.; могат да инспектират на място проекта, ако е приложимо.
- Участващите граждани разглеждат и обсъждат различните аспекти на проекта, предмет на журито, в малки групи, които многократно променят състава си.
- Получените резултати се описват под формата на „гражданска оценка“, която се представя на организацията, която е поръчала процеса.

Брой на участниците: от 15 души до големи групи участници.

Вид на участниците: подбрани граждани, експерти.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05SFOP001-2.009-0118-C01/22.01.2019 г. „Повишаване на гражданското участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките в сферата на конкурентоспособността и иновациите“

11. Кръгла маса - Представители на заинтересованите страни обсъждат демократично определен въпрос/тема в опит да се намери решение, приемливо за всички.

Подходящ за:

- разрешаване на противоречиви проблеми от хора, представляващи конфликтни интереси;
- когато и където назряват конфликти.

Продължителност: от един ден до няколко месеца.

Последователност на дейностите: Няма стандартизирана процедура за провеждане на кръгли маси. За да работи правилно кръглата маса е важно е да се осигури безпристрастен модератор, да се протоколират дискусиите и да се гарантира, че всяка група заинтересовани страни е представена от един и същ брой лица с право на глас, независимо от своята действителна (политическа) сила и влияние.

Брой на участниците: от 15 души до големи групи участници.

Вид на участниците: представители на заинтересованите страни, експерти, политици и служители в администрацията.

12. Кръгла маса за оценка на въздействието - Това е специална форма кръгла маса, в която са заинтересованите страни активно участват в изготвяне на програма или стратегия с цел да се оцени нейното очаквано въздействие.

Подходящ при изготвяне на програми и стратегии.

Продължителност: няколко месеца

Последователност на дейностите:

- Определят се целите на програмата или стратегията.
- Описва се настоящата ситуация в съответната област.
- Определя се обхвата на изследването (оценка на възможното въздействие).
- Разработват се алтернативни начини за постигане на същите цели.
- Различните алтернативи се анализират и оценяват по отношение на стратегическото им въздействие.
- Констатациите се документират в доклад за оценка на въздействието.

Брой на участниците: от 15 до 30 души.

Вид на участниците: представители на заинтересованите страни, експерти, политици и служители в администрацията.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05SFOP001-2.009-0118-C01/22.01.2019 г. „Повишаване на гражданското участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките в сферата на конкурентоспособността и иновациите“

13. Консултативен уъркшоп или конференция - Това са фасилитирани събития (направлявани от специален модератор), при които акцентът е върху задълбочено проучване на проблем, свързан с политики, планове, стратегии, чрез обсъждане, като участващите се насърчават да се учат от предоставената информация и от изразените от другите различни гледни точки. При консултативния уъркшоп участниците се стимулират от атмосфера, насърчаваща креативността, за да може да се разработят творчески, нестандартни решения на настоящи проблеми. При консултативната конференция специално подбрани участници, представляващи всички заинтересовани страни, работят по решаването на въпроси, изискващи дългосрочно планиране на нивото на общността или организацията, обикновено по въпроси, свързани с бъдещи планове и стратегии за действие.

Подходящ за:

- Когато разглежданата темата е сложна и дебатът би имал полза от разяснения и обяснения, обмисляне и достатъчно време за разработване на обмислени становища;
- Когато стремежът е да получи не само информация за различните възгледи на хората, но и защо те мислят така;
- Когато решението изисква компромиси между различни варианти на политиката, и участниците чрез съвместно усилие могат да проучат последиците от алтернативите варианти за постигане, което има за резултат вземане на по-информирано решение;
- Когато органът, вземащ решение, не може/следва самостоятелно да вземе и приложи решението, а е необходимо да привлече в процеса и други страни/участници;
- Когато заинтересованите страни ще полза от възможността да се срещнат и да се установят траен контакт и комуникация помежду си;
- Когато стремежът е да се ангажират заинтересовани страни, които са по-малко склонни да отговорят на писмена консултация;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05SFOP001-2.009-0118-C01/22.01.2019 г. „Повишаване на гражданското участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките в сферата на конкурентоспособността и иновациите“

Продължителност: от един ден до една седмица.

Последователност на дейностите:

- Фаза на критика: анализ на настоящата ситуация и идентифициране на проблемите.
- Фаза на фантазиране: разработване на идеи и предложения, които могат да бъдат и утопични, като фактически ограничения се игнорират на този етап. Нахвърляне на идеи и планове за бъдещето, постигане на консенсус относно конкретния план, който да бъде възприет, планиране на конкретни мерки.
- Фаза „назад към реалността“: проучване как тези предложения могат да бъдат приведени в изпълним вид и как да бъде реализирано изпълнението им.

Брой на участниците: от 15 души до голям брой участници.

Вид на участниците: граждани, представители на заинтересовани страни, експерти, политици и служители в администрацията.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05SFOP001-2.009-0118-C01/22.01.2019 г. „Повишаване на гражданското участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките в сферата на конкурентоспособността и иновациите“

14. Панел от заинтересовани страни - Това са големи и често представителни групи от заинтересовани страни, свикани от публични органи, които редовно се канят да отговарят на консултации или да дават свой принос и обратна връзка по други начини.

Подходящ за:

- когато публичният орган желае група заинтересовани страни „при повикване“ да отговорят по консултирани въпроси и да дадат инцидентно становище по въпроси от определена сфера;
- когато е вероятно да има многократни консултации по сходни въпроси;
- когато консултациите ще продължат по-продължително време;
- панелите от заинтересованите страни са избирателно (непредставително) формирани и затворени за външни участници, поради което би следвало да се ползват като допълнение към други, по-приобщаващи методи за гражданско участие.

Продължителност: от един ден до няколко месеца.

Последователност на дейностите:

- Публичният орган идентифицира и кани заинтересованите страни, които да бъдат включени в списък на заинтересовани страни, които ще бъдат периодично канени да дават мнение и изразяват становище по актуални въпроси от определена политика.
- Публичният орган кани включените в групата заинтересовани страни да дадат инцидентно становище по конкретни актуални въпроси на съответната политика.

Брой на участниците: от 15 души до голям брой участници.

Вид на участниците: представители на заинтересовани страни.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05SFOP001-2.009-0118-C01/22.01.2019 г. „Повишаване на гражданското участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките в сферата на конкурентоспособността и иновациите“

15. Консултативни или експертни групи от заинтересовани страни - Това са малки по състав групи (комитети, работни групи и пр.), включващи заинтересовани страни, формирани за да подпомогнат информираното вземане на решения от съответните публични органи, да участват в консултации или да мониторират консултативните дейности и развитието на съответните политики. На участниците в групата се предоставя достъп по необходимата информация, като групата може да бъде свикана еднократно (инцидентно) или да провежда регулярни срещи.

Подходящ за:

- когато за решаването на определен въпрос по политиките ще е полезно не само да се вземе становището, но и да се почерпи от експертното знание на заинтересованите страни;
- когато за заинтересованите страни ще е от полза възможността да се срещнат и да се установят траен контакт и комуникация помежду си;
- преди консултирането или на етапа на ранно консултиране - за да се информира и да коментира плана за консултации;
- при търсене на ранен и фокусиран ангажимент от страна на ключови заинтересовани страни;
- след консултацията - да следи напредъка и да изисква отчетност от страна на съответния публичен орган.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05SFOP001-2.009-0118-C01/22.01.2019 г. „Повишаване на гражданското участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките в сферата на конкурентоспособността и иновациите“

Продължителност: от един ден до една седмица.

Последователност на дейностите:

- Публичният орган идентифицира заинтересованите страни, чието участие в консултативна или експертна работна група би било полезно за публичния орган, с оглед по-доброто му информиране за позициите на заинтересованите страни и/или да се ползва от черпи експертните им познания.
- Групата се кани да предостави информация и становища по конкретни въпроси, свързани със съответната политика и/или да осъществява независимо наблюдение на нейното изпълнение.
- Заседанията на групите се протоколират, като изготвените становища и доклади се предоставят на публичния орган.

Брой на участниците: от 15 до 30 души.

Вид на участниците: представители на заинтересованите страни от определена политика.

II. ИНСТИТУЦИОНАЛИЗИРАНИ

Консултативни органи и органи за съвместно вземане на решения, формирани на партньорски принцип („партньорски органи“) - Това са формални, най-често нормативно регламентирани органи, създадени в изпълнение на конкретен закон или по преценка на администрацията в рамките на правомощията ѝ, в които е предвидено гражданско участие. Партньорските органи могат да участват във всички етапи на процеса на вземане на решения и са особено важни при определянето на дневния ред, на подготовка на вземане на решението или в етапите на изпълнение. Това е най-висшата форма на гражданско участие. На това ниво гражданското общество и публичните органи се обединяват за тясно сътрудничество и споделена отговорност за вземането на решения.

Подходящ за:

- когато обхватът и важността на разглежданата политика изисква постоянно консултиране със заинтересованите страни;
- когато този формат на партньорство се изисква по силата на наднационален правен акт (напр. при управлението на общ. отношения, свързани с трудовите и осигурителните права на гражданите; управлението на средствата от ЕСИФ, и пр.);
- тези инструменти се прилагат най-вече при формите на гражданско участие с по-голяма интензивност (диалог и партньорство), но е възможно да се прилагат и за целите на консултирането.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05SFOP001-2.009-0118-C01/22.01.2019 г. „Повишаване на гражданското участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките в сферата на конкурентоспособността и иновациите“

Продължителност: неограничено време (при неограничени със срок органи).

Последователност на дейностите:

- Партньорският орган се създава с публичен акт. Съставът на органа, правомощията и процедурните му правила по правило се уреждат в акта, с който е създаден. Обикновено съществуването на органа не е ограничено със срок, но може да се създадат и партньорски органи за решаването на конкретен проблем.
- Заинтересованите страни, които е предвидено да имат „гражданско участие“ в органа, и публичната администрация излъчват своите представители в органа, органът избира председател и секретари, ако това е предвидено в акта за създаването му, органът приема съответни процедурните правила за работа, според случая.
- Органът се свиква на заседания периодично или ad hoc (инцидентно) при конкретен повод), на които се провеждат дискусии и вземат решения в областта на съответната политика, съгласно функциите на съответния орган.
- Обикновено заседанията на органа се протоколират, като основни материали от работата на органа се оповестяват публично.

Брой на участниците: от 15 до 30 души.

Вид на участниците: представители на заинтересованите страни, експерти, политици, служители в администрацията.

Конкретните инструменти и механизми за партньорство (гражданско участие), реално прилагани към настоящия момент в областта на политиките по конкурентоспособност и иновации, разгледани по етапите на цикъла на политиките (програмния цикъл), са както следва:

Инструменти и механизми за гражданско участие на етапа на планиране и програмиране

Пасивни механизми/инструменти:

- Публикации в интернет свързани с процеса на планиране и разработване на политиките и програмите;
- Анкетни проучвания и допитвания до бизнеса за проучване на гласите им;
- Механизъм за отчетност относно дейността на създадените работни групи за разработване на политиките и програмите определени с решение на Министерски съвет.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05SFOP001-2.009-0118-C01/22.01.2019 г. „Повишаване на гражданското участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките в сферата на конкурентоспособността и иновациите“

Активни механизми/инструменти:

- Преки интервюта със заинтересовани страни за проучване нагласите им;
- Групи за допитване до бизнеса за проучване нагласите им;
- Консултативни съвети в областта на икономическото развитие, конкурентоспособността и иновациите - в качеството им на най-често срещаната форма на координация, консултация и обсъждане между гражданския сектор, СИП, бизнеса и изпълнителната власт на национално равнище, вземат активно отношение при планирането и разработването на политики и програми в областта на конкурентоспособността и иновациите;
- Работна група за разработване на Споразумението за партньорство 2021-2027 във връзка с подготовката на споразумението за партньорство между България и ЕС;
- Тематични работни групи за разработване на всяка от програмите за периода 2021 - 2027 г. за разработване на тематичните оперативни програми в областта на конкурентоспособността и иновациите;
- Комитет за наблюдение на ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. и на ОП „Инициатива за МСП“ 2014-2020 г. относно планиране на конкретните процедури за прилагане на програмите;
- Комитет за наблюдение на ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. относно планиране на конкретните процедури за прилагане на програмите.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05SFOP001-2.009-0118-C01/22.01.2019 г. „Повишаване на гражданското участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките в сферата на конкурентоспособността и иновациите“

Инструменти и механизми за гражданско участие на етапа на прилагане на политиките и програмите

Пасивни механизми/инструменти:

- Публикации в интернет относно стартиране на дадена политика или програма както и на резултатите постигнати в следствие на прилагането им;
- Публикуване на интернет страницата на съответният орган и на Единния информационен портал на ЕСИФ (www.eufunds.bg) на протоколите от заседанията на комитети за наблюдение, съдържащи дневния ред, списъка на присъстващите, изложение на обсъжданите въпроси, получените становища по тях и взетите решения. Публично достояние са и Вътрешните правила за работа на комитетите и техният Етичен кодекс и актуален списък на състава му.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05SFOP001-2.009-0118-C01/22.01.2019 г. „Повишаване на гражданското участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките в сферата на конкурентоспособността и иновациите“

Активни механизми/инструменти:

- Консултативни съвети в областта на икономическото развитие, конкурентоспособността и иновациите, чрез формулиране на становища и мнения относно планирани процедури за прилагане на програмите;
- Комитет за наблюдение на ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. и на ОП „Инициатива за МСП“ 2014-2020 г. - разглежда изпълнението на програмите и следи напредъка, докладван от УО в постигането на целите и приоритетите, въз основа на дефинираните в нея индикатори, вкл. индикаторите, заложи в рамката за изпълнение; разглежда и одобрява изготвените от УО годишни доклади и окончателни доклади за изпълнението; разглежда информация за финансовото управление и изпълнение на програмата и др.;
- Комитет за наблюдение на ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. - разглежда изпълнението на програмата и следи напредъка, докладван от УО в постигането на целите и приоритетите, въз основа на дефинираните в нея индикатори, вкл. индикаторите, заложи в рамката за изпълнение; разглежда и одобрява изготвените от УО годишни доклади и окончателни доклади за изпълнението; разглежда информация за финансовото управление и изпълнение и др.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05SFOP001-2.009-0118-C01/22.01.2019 г. „Повишаване на гражданското участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките в сферата на конкурентоспособността и иновациите“

Инструменти и механизми за гражданско участие на етапа на наблюдението (мониторинга) на политиките и програмите

Пасивни механизми/инструменти: Публикации в интернет относно постигнатият напредък на дадената политика или програма, подписани договори, усвоени суми, постигнати резултати (индикатори) и т.н.

Активни механизми/инструменти:

- Преки интервюта със заинтересовани страни относно получаване на обратна връзка за постигнатите резултати в следствие на прилагането на дадена политика или програма;
- Консултативни съвети в областта на икономическото развитие, конкурентоспособността и иновациите във връзка с възможна обратна връзка от бизнеса относно изпълнението или ефектът от реализацията на дадена политика или програма;
- Комитет за наблюдение на ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. и на ОП „Инициатива за МСП“ 2014-2020 г.
- Комитет за наблюдение на ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05SFOP001-2.009-0118-C01/22.01.2019 г. „Повишаване на гражданското участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките в сферата на конкурентоспособността и иновациите“

Инструменти и механизми за гражданско участие на етапа на оценка на политиките и програмите

Пасивни консултационни механизми/инструменти:

- Публикации в интернет относно постигнатият напредък от реализацията на дадена политика или програма;
- Анкетни проучвания и допитвания до бизнеса относно получаване на оценката им за постигнатите предварително зададени цели на политика или програмата.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05SFOP001-2.009-0118-C01/22.01.2019 г. „Повишаване на гражданското участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките в сферата на конкурентоспособността и иновациите“

Активни консултационни механизми/инструменти:

- Преки интервюта със заинтересовани страни като инструмент за систематична и обективна оценка на напредъкът и резултатът от реализацията на дадена политика или програма;
- Фокус групи като инструмент за систематична и обективна оценка на напредъкът и резултатът от реализацията на дадена политика или програма;
- Групи за допитване до бизнеса като инструмент за систематична и обективна оценка на напредъкът и резултатът от реализацията на дадена политика или програма;
- Комитет за наблюдение на ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. и на ОП „Инициатива за МСП“ 2014-2020 г. - одобрява и следи за изпълнение на плановете за оценка на ОПИК и ОПРКБИ и разглежда информацията за резултатите, заключенията и препоръките от извършените оценки, както и за действията, предприети за изпълнение на препоръките;
- Комитет за наблюдение на ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. - одобрява и следи изпълнението на плановете за оценка на ОПНОИР и разглежда информацията за резултатите, заключенията и препоръките от извършените оценки, както и за действията, предприети за изпълнение на препоръките.